

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพะ จังหวัดราชบุรี

รายงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการตอบแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์
ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(MOPH Open Data Integrity and Transparency Assessment : MOIT)

คำนำ

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ ที่เรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือ จริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และ ความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่างๆ คุณภาพ การให้บริการ ความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆด้วย

ดังนั้น เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในฐานะ หน่วยงานซึ่งปฏิบัติงานด้านเสริมสร้างจริยธรรมในองค์กรและเป็นหน่วยงานหลัก ที่ได้รับ มอบหมายในการ ประสานงานจัดทำประมวลจริยธรรมของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ รวมทั้งมี บทบาทสำคัญในการ ติดตาม ควบคุมและดูแลให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกระดับ ปฏิบัติตาม มาตรฐานจริยธรรมที่ได้ กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรม จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน “เรื่องผลประโยชน์ทับ ซ้อน” ฉบับนี้ขึ้น โดยมี สาระสำคัญเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งในส่วนความหมาย รูปแบบ แนว ทิศทางป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อน กลไกการบังคับใช้และบทลงโทษ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และ ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและนำมายึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงมิให้ เกิดการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนดไว้ เสริมสร้างจริยธรรมในหน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบาง แพและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและ ประชาชนผู้รับบริการ ต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
กรอบและนิยามการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๒
ขอบเขตการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๓
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๗
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)	๑๐
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)	๑๒
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๔
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง	๑๕
ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๘
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๙
ปัญหาอุปสรรคสำคัญ	๑๙
แนวทางการป้องกันการทุจริตในภาพรวม	๑๙

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตในระบบราชการส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารราชการอย่างมาก แม้หน่วยงานในภาครัฐจะมีการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ในการหยุดยั้งปัญหาการทุจริต แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมามีหน่วยงานราชการมักถูก มองจากสังคมภายนอกกว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันมากที่สุด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศไทย ดังนั้น การป้องกันการทุจริตจึงเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนและคุ้มค่ามากกว่าการ ปรามปรามและดำเนินการทางกฎหมายหลังจากที่เกิดการทุจริตขึ้นแล้ว

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในการดำเนินงานขององค์กรว่าจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดก็มีโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากองค์กรได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้แล้ว

ความเสี่ยง (Risk) คือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จึงทำให้ความเสี่ยงเป็นโอกาส (Opportunity) ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอในอนาคตที่จะเกิดความผิดพลาดขึ้น ทำให้เกิดความสูญเสีย ล้มเหลว หรือภัยอันตรายในหมู่สมาชิกหรือองค์ประกอบของ หน่วยงานส่งผลกระทบต่ออนาคตทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (objective) และเป้าหมาย (goal) ขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและด้านการบริหาร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือ กระบวนการในการระบุระดับความรุนแรงและ การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดขึ้น

โดยการป้องกันการทุจริตที่ดีควรเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงาน เพราะการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนที่สุด ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการพร้อมทั้งบุคลากรทุกระดับ และควรเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ ได้ให้ความสำคัญและผลักดันนโยบายป้องกันและปรามปราม การทุจริต เพื่อสร้างระบบการบริหารและบริการให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ได้มีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เป็นไปอย่างจริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ จึงได้จัดทำ “รายงาน การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต” ฉบับนี้ขึ้น เพื่อวิเคราะห์และ จัดการความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการที่อาจมีความเสี่ยง เพื่อกำหนดมาตรการ ระบบ หรือแนวทางใน การบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

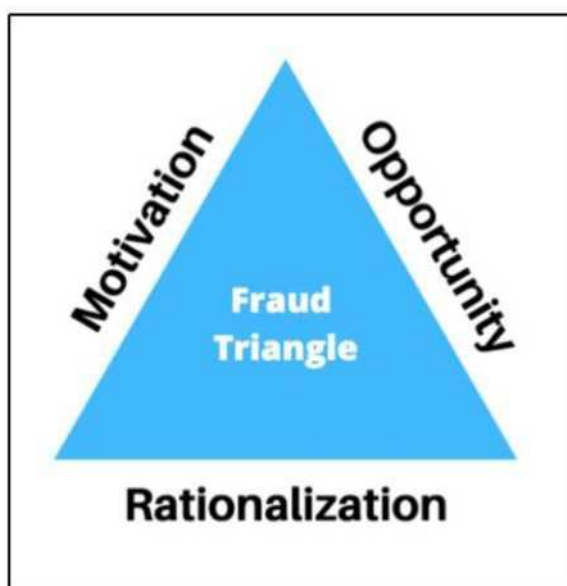
๑) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในหน่วยงาน

๒) เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกัน ควบคุม หรือลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงาน

กรอบและนิยามการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดมีโอกาที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ประกอบด้วย Pressure/Incentive คือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity คือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบ ต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ หรือการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ซึ่ง Dr. Ronald R. Cressey ได้ให้สมมติฐานและอธิบายปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตทั้ง ๓ ปัจจัยหลักไว้ดังนี้

แผนภาพ สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามทฤษฎีของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐)

๑. Pressure/Incentive คือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ ซึ่งอาจจะมาจากความยากจน ความจำเป็นต้อง
ใช้เงิน การติดการพนัน การทำผลงานที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากความต้องการส่วนตัว อยาก
เลียนแบบคนอื่น เช่น การใช้ของแบรนด์เนม การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เป็นต้น

๒. Opportunity คือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ และคุณภาพการควบคุมภายใน ของ
องค์กรมีจุดอ่อน

๓. Rationalization คือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ หมายถึง โดยปกติจิตใต้สำนึกของคน นั้นรู้
ว่า อะไรดี อะไรไม่ดี แต่เมื่อมีแรงกดดัน มีโอกาสที่จะทำทุจริต ก็จะหาเหตุผลสนับสนุนหลอกตัวเอง หลอกผู้อื่น
ว่าไม่ผิด เช่น แคมป์ชั่วคราวเดียวเอามาคืน เป็นต้น

คณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพทางการเงิน ๕ สถาบันหลักสหรัฐอเมริกา (Committee of
Sponsoring Organizations Treadway Commission, COSO) ได้กำหนดกรอบหลักการควบคุมภายใน
องค์กร (Control Environment) โดยเรียกว่ามาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗
หลักการ โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ้นำกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการ ทุจริต
มาใช้ในการจัดทำรายงานฉบับนี้ ซึ่งประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective คือ การแก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้น หรือสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว และทำอย่างไรจะ ไม่ให้
เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective คือ การเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง โดยทำอย่างไรจะตรวจพบ มีการ
สอดส่องตั้งแต่แรก มีการตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัย และทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูล เบาะแส
นั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive คือ การป้องกัน และหลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดใน ส่วน
พฤติกรรมที่รับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน และคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้ง ที่รู้ว่าทำ
ไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับกระบวนการใหม่ และไม่เปิด ช่องว่างให้
สามารถเกิดการทุจริตอีก

Forecasting คือ การพยากรณ์หรือประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ใน
ประเด็นที่ไม่คุ้นเคยหรือยังไม่เคยเกิดขึ้น ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ และ ประมาณการ
ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ขอบเขตการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ ได้กำหนดขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามประเภท
ของกระบวนการ (Workflow) ในด้านต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา จำนวน ๓ ด้าน
คือ

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ
ให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

โดยมีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) จำนวน ๘ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียด ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว และนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- Known Factor ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน และคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
- Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรณี ประมวลการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (เป็นการคิดล่วงหน้า/ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		
๑.๑	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่า คຸ້ມครอง) จากผู้ประกอบการ		Z
๑.๒	พนักงานเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ-อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ		Z
๑.๓	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต		Z
๑.๔	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ-อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.๕	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผลประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์		Z
๑.๖	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้ตรวจสอบมาตรฐาน	Z	
๑.๗	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยการ จัดทำรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง	Z	
๑.๘	เจ้าหน้าที่ทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขแบบสำรวจ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น		Z
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่		
๒.๑	การเข้าตรวจหรือเยี่ยมสถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนาแอบแฝง เพื่อนำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน		Z
๒.๒	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือผู้ประกอบการโดยเฉพาะ	Z	
๒.๓	การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		Z
๒.๔	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขาย ตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัยที่ไม่เป็นธรรมและใช้อำนาจ โดยมีชอบ	Z	
๒.๕	ใช้อำนาจในการแจกจ่าย-จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง	Z	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๒.๖	ข้าราชการทำการปลอมแปลงเอกสารทางราชการ การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลค่าเล่าเรียนบุตร โดย มิได้จ่ายจริงและนำเงินเข้าบัญชีตนเอง	Z	
๒.๗	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษรในเช็คสูงกว่า จำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย		Z
๒.๘	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน	Z	
๒.๙	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นขั้วเช็คและนำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง		Z
๒.๑๐	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่ เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิก ค่าจ้างแรงงาน	Z	
๒.๑๑	เจ้าหน้าที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง	Z	
๒.๑๒	รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด/เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่ฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	Z	
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ		
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบ ตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือ นำใส่ถังหรือใส่รถยนต์ส่วนตัว หรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ	Z	
๓.๒	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลางไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขด้วยหลักเกณฑ์ การใช้ การเก็บรักษา	Z	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
	การซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๖๖		
๓.๓	เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ หรือเกินกว่าความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	Z	
๓.๔	ยักยอกเงินงบประมาณ โดยการปลอมแปลงเอกสาร ในการเบิกจ่าย/เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง	Z	
๓.๕	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข (ธ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	Z	
๓.๖	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	Z	
๓.๗	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือ มีการแบ่งซื้อ แบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวในตำแหน่ง หน้าที่	Z	
๓.๘	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	Z	
๓.๙	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง		Z
๓.๑๐	กำหนด TOR ในการจัดซื้อ-จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตงาน หรือเนื้องานที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน		Z

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๓.๑๑	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง		Z
๓.๑๒	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		Z
๓.๑๓	มีการใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ	Z	
๓.๑๔	คณะกรรมการไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้างจริง แต่ทำการเจรจากับผู้รับจ้าง โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับจ้างแจ้งแล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		Z
๓.๑๕	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็น และซื้อจ้างในราคาสูง	Z	
๓.๑๖	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง	Z	
๓.๑๗	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังไม่มีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่ง ราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	Z	
๓.๑๘	จัดทำโครงการจัดซื้อ-จัดจ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น หรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง		Z
๓.๑๙	มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะพัสดุ ในลักษณะที่เรียกว่า “ล็อกสเปค” เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ หรือคุณสมบัติเฉพาะของยี่ห้อนั้นโดยเฉพาะ หรือมีการระบุคุณสมบัติ ผู้เสนอราคาที่เอื้อต่อผู้เสนอราคารายนั้น ๆ		Z

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของ ความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร โดยความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม** ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ- อนุญาต				
๑.๑	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลางเก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ				
๑.๒	พนักงานเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ- อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์ หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ				
๑.๓	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ- อนุญาต				
๑.๔	การพิจารณาตรวจสอบ และเสนอความเห็นของการอนุมัติ- อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ				
๑.๕	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์				
๑.๖	รับสินบนจากผู้ประกอบการ เพื่อให้ตรวจสอบมาตรฐาน				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.๗	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจ มีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ โดยการจัดทำรายงานไม่เป็นไปตาม ข้อเท็จจริง				
๑.๘	เจ้าหน้าที่ทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แกะไขแบบสำรวจ แกะไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิต หรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น				
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่				
๒.๑	การเข้าตรวจหรือเยี่ยมสถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนาแอบแฝง เพื่อนำไปสู่ การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน				
๒.๒	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือผู้ประกอบการโดยเฉพาะ				
๒.๓	การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๒.๔	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย ที่ไม่เป็นธรรมและใช้อำนาจ โดยมีชอบ				
๒.๕	ใช้อำนาจในการแจกจ่ายจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ ใต้พื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ หรือจัดทำโครงการที่มี ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ ในภายหลัง				
๒.๖	ข้าราชการทำการปลอมแปลงเอกสารทางราชการ การ เบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร โดยมีได้จ่ายจริง และนำเงิน เข้าบัญชีตนเอง				
๒.๗	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลข และตัวอักษรในเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย				
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

๒.๘	เจ้าหน้าที่ที่มีการปลอมแปลงเอกสาร และใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน หรือมี การเบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ				
๒.๙	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นขั้วเช็คและนำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง				
๒.๑๐	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน				
๒.๑๑	เจ้าหน้าที่ที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง				
๒.๑๒	รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด/เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่ฝากในภายหลัง และอาจนำ เงินไปใช้ส่วนตัวก่อน				
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ				
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบ ตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใส่ถังหรือใส่รถยนต์ส่วนตัวหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ				
๓.๒	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลางไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖				
๓.๓	เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ หรือเกินกว่าความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ส่วนตัว				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๔	ยกยอกเงินงบประมาณ โดยการปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย/เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง				
๓.๕	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (๕.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน ด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง				
๓.๖	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการ สืบราคาจากผู้ประกอบการจริง				
๓.๗	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อ แบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่				
๓.๘	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า				
๓.๙	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง				
๓.๑๐	กำหนด TOR ในการจัดซื้อ-จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตงานหรือเนื้องานที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการ ประเมินการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๓.๑๑	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง				
๓.๑๒	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะ นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๑๓	มีการใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ				
๓.๑๔	คณะกรรมการไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้างจริง แต่ทำการเจรจากับผู้รับจ้าง โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับจ้างแจ้งแล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง				
๓.๑๕	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็น และซื้อจ้างในราคาสูง				
๓.๑๖	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง				
๓.๑๗	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังไม่มีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง				
๓.๑๘	จัดทำโครงการจัดซื้อ-จัดจ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น หรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง				
๓.๑๙	มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะพัสดุ ในลักษณะที่เรียกว่า “ล็อกสเปค” เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ หรือคุณสมบัติเฉพาะของยี่ห้อนั้นโดยเฉพาะ หรือมีการระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคาที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคารายนั้น ๆ				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่สุดที่เป็นสีส้มสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวังที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณา คือ

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องการ ป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณา คือ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer /User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนทัศน์การเรียนรู้/องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๑-๒-๓	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๑-๒-๓	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
๑	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖	๓	๒	๖
๒	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงานหรือมีการเบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ	๒	๓	๖
๓	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิก ค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน	๒	๒	๔

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เสาระวัง ๑-๒-๓	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๑-๒-๓	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
๔	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอก เวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับ หน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุ พิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓	๓	๙
๕	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	๒	๒	
๖	การจัดการพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผล ประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	๒	๓	๖
๗	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความ จำเป็นทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	๒	๒	GL
๘	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนาเป็นเท็จ และไม่ เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	๓	๓	๙
๙	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือ บริการที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการที่ เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัท หนึ่ง	๒	๓	๖
๑๐	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังไม่มี การกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่ เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้ สูงกว่าความเป็นจริง	๒	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
- พอใช้** การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
- ต่ำ** การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

โดยตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำให้การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใดจะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตัวอย่าง การระบุค่าความเสี่ยงการทุจริต

ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต			
คุณภาพ การจัดการ	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้อง หรือ ละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแล รถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้การเก็บ รักษาการซ่อมบำรุง รถส่วนกลาง และรถรับรองพ.ศ.๒๕๒๖	ดี	ต่ำ		
เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสาร และ ใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วย งานหรือมีการ เบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้ มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ	พอใช้		ปานกลาง	
จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการ จ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อ การเบิกค่าจ้างแรงงาน	พอใช้		ปานกลาง	
เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอก เวลาราชการและในวันหยุด ราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการใน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุ พิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้าน สาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จไม่ถูก ต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	พอใช้		ปานกลาง	

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	พอใช้		ปานกลาง	
การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	ดี		ค่อนข้างต่ำ	
การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็นทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	พอใช้		ปานกลาง	
การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	ดี		ปานกลาง	
กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง	ดี		ปานกลาง	
อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังไม่มีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจน หรือยังไม่เป็นปัจจุบันเพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	ดี		ปานกลาง	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ แล้ว ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ใน ระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำให้ ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือก ภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมา ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม) โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางแพ ทำการจัดกลุ่มความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนด วัตถุประสงค์และมาตรการป้องกันการทุจริต ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	<p>การใช้รถราชการ</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อให้การใช้รถยนต์ราชการถูกต้องตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และ ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย หลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุงรถ ส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการใช้รถราชการ และ ประกาศ ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ - มีการควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบการขออนุญาตใช้ รถราชการการเบิกจ่ายค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงประจำเดือน/ ค่าซ่อมบำรุงดูแลรักษา รถ โดยมีกระบวนการตรวจสอบ และดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด
๒	<p>การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มี เหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการสาธารณสุข (พ.ต.ส.) วัตถุประสงค์ เพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดการเบิกจ่ายค่าตอบแทนต่าง ๆ เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ และ ประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำ flow chart การเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - มีการกำกับดูแลตรวจสอบและรับรองการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและงานการเงิน ตรวจสอบการเบิก ค่าตอบแทนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๓	<p>การจัดทำโครงการและการฝึกอบรมตามกฎหมาย</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อให้การจัดทำโครงการของหน่วยงาน รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นไปตามรูปแบบและราคากลางที่สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการจัดทำโครงการฝึกอบรม/ ศึกษาดูงาน/ประชุมและสัมมนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - แต่งตั้งผู้ตรวจสอบโครงการ และให้ดำเนินการตรวจสอบโครงการทุกโครงการให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด ทั้งด้านแผนการปฏิบัติงาน รูปแบบการเขียนโครงการ และการเงิน
๔	<p>การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารหาพัสดุตามกฎหมาย กำหนด วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดหาพัสดุของหน่วยงานถูกต้องตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการจัดหาพัสดุ/จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ – จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัสดุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ดำเนินการสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง (แบบ สขร.1) และประกาศให้ประชาชนรับทราบทุกเดือน - จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีมูลค่าสูงหรือได้รับความ สนใจจากประชาชน และใช้แบบแสดงความบริสุทธิ์ใจทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเสาระวัง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยมีรายละเอียดสถานะและนิยามตามสี ดังนี้

สีเขียว ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
(ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

สีเหลือง เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงทีตามมาตรการ/นโยบาย/
โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง
(เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้) ระดับความรุนแรง น้อยกว่า ๓

สีแดง เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/
กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความ
(เกินกว่าจะยอมรับได้) รุนแรงมากกว่า ๓

ตารางที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเสาะแสวงหาความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	กำหนดมาตรการในการใช้รถราชการและประกาศให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ มีการควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบการขออนุญาตใช้รถราชการการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงประจำเดือน/ค่าซ่อมบำรุงดูแลรักษา รถโดยมีกระบวนการตรวจสอบและดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถ ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้ และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลางไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ.๒๕๒๖			
	- ควบคุมกำกับให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินทำหน้าที่ย่างเคร่งครัดมีการตรวจสอบรายการเงินคงเหลือ และรายรับ-รายจ่ายของหน่วยงานเป็นประจำทุกวัน - เจ้าหน้าที่การเงินของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีการตรวจสอบรายงานการเงินเป็นประจำทุก เดือน และให้อำนาจในการเรียกตรวจสอบเอกสารเพิ่มเติมได้ ในกรณีพบข้อ สงสัย	เจ้าหน้าที่ที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน หรือมีการเบิก/ถอนเงิน โดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ			
	- มีการติดตามและตรวจสอบอัตราค่าจ้างกับผู้รับจ้างโดยตรง และควบคุมกำกับให้แต่ละหน่วยบริการมีการจ้างเหมาบริการในแต่ละประเภทงานในอัตราเดียวกัน	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริงและปลอมลายมือชื่อ เพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน			
	- กำหนดมาตรการในการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข			

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	<ul style="list-style-type: none"> - นั้ดทำ flowchart การเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - มีการก้าหนดแล้ตรวจสอบและรับรองการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเงื่อนไขและงานการเงินตรวจสอบการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง 	(ธ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง			
	<ul style="list-style-type: none"> - สอบทานข้อมูลราคาอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและนอกสังกัดเพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ 	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง			
	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการนัดหาพัสดุ/จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างและประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัสดุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ดำเนินการสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง (แบบ สขร.๑) และประกาศให้ประชาชนรับทราบทุกเดือน - จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีมูลค่าสูงหรือได้รับความสนใจจากประชาชน และใช้แบบแสดงความบริสุทธิ์ใจทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง 	การจัดการพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่			
	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งผู้ตรวจสอบโครงการ และให้ดำเนินการตรวจสอบโครงการทุกโครงการให้เป็นไปตามระเบียบ 	การนัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์			

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	ข้อบังคับที่กำหนดทั้งด้านแผนการปฏิบัติงาน รูปแบบการเขียนโครงการ และสอดคล้องกับมาตรการประหยัดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า			
	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการในการจัดทำโครงการ ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ประชุมและสัมมนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - มีการตรวจสอบการจัดทำโครงการตามวันเวลาและสถานที่จริง โดยคณะกรรมการที่มีหน้าที่โดยตรง 	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง			
	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ-จัด จ้าง ที่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านนั้น ๆ และบุคลากรระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน 	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง			

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ซึ่งจำแนกตาม สถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ การจัดระบบความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง ที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- แต่งตั้งผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและวันหยุดราชการ เพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเกินกว่าที่ปฏิบัติงานจริง - กำหนดคณะทำงานควบคุมและตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) ซึ่ง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่ธุรการที่รับเอกสาร และผู้รับผิดชอบ งานบุคลากร เพื่อให้มีการตรวจสอบอัตราค่าตอบแทนและสิทธิที่บุคลากรควรได้รับอย่างถูกต้องเป็นธรรมตามระเบียบที่กำหนด

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่า ผลจากการบริหารความเสี่ยงการ ทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล สถานะความเสี่ยงต่อไป โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ รายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	-	-

ปัญหาอุปสรรคสำคัญ

พบว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเห็นควร ดำเนินการแก้ไข ดังนี้

๑. ประชุมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตและป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒. จัดทำคู่มือบริหารจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ใช้เป็นแนวทางป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางการป้องกันการทุจริตในภาพรวม

๑. ปรับปรุงนโยบาย/มาตรการ ให้มีความรัดกุมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน

๒. มีการสังเกตและประเมินพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีระบบ และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

๓. มีระบบตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในระดับหัวหน้าหน่วยบริการ เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสูงที่สุด

๔. มีระบบพิจารณาคัดเลือกผู้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการเงินทุกระดับเป็นพิเศษ และควรให้ตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ผ่านการตรวจสอบและควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง

๕. ควรมีการใช้ผลการมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน มาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน

๖. สนับสนุนให้ทำการสำรวจทัศนคติของประชาชนและผู้มารับบริการ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้บริการของหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗. ควรมีการสร้างโอกาส และกิจกรรมให้เจ้าหน้าที่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมร่วมกัน อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง ขึ้นไป

๘. มีการเชิดชูเกียรติ แก่บุคลากรดีเด่นด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและสร้าง แบบอย่างที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ทุกระดับ

การลงนามในรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ดวงกมล จันทร์

(นางดวงกมล จันทร์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้จัดทำรายงาน

(นายสันติ เข้มทอง)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สาธารณสุขอำเภอบางแพ

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

รายงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการตอบแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์
ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(MOPH Open Data Integrity and Transparency Assessment : MOIT)